

Baggrunden for forslaget om *udvidelse af antallet af dommere* er, efter hvad *justitsministeren* anførte i sin fremsættelsestale, den store befolkningstilvækst og den deraf følgende stærke *stigning i antallet af såvel borgerlige som kriminelle retssager*, der har fundet sted siden retsplejereformen, og hertil kommer, at underretsdommernes arbejdsområde gentagne gange er blevet forøget, siden retsplejereformen trådte i kraft. Denne udvikling, der har gjort sig gældende både ved Københavns Byret og ved underretsdommerembederne udenfor København, er ikke blevet ledsaget af en tilsvarende forøgelse af antallet af dommere ved underretterne, hvorimod der ved flere love siden retsplejereformens gennemførelse har fundet udvidelse sted af de 2 landsretter, og for Højesterets vedkommende blev dommerantallet forøget i 1953.

Det har derfor ikke mindst i de senere år været nødvendigt for ministeriet at aflaste dommerne ved adskillige af landets underretsdommerembeder ved at meddele *dommerfuldmægtige stående bemyndigelse* til at behandle en del af retssagerne i de pågældende underretskredse, og for byrettens vedkommende har man søgt at imødegå den meget betydelige stigning i arbejdsbyrden ved at konstituere 2 ekstraordinære dommere i retten.

Retsplejeloven forudsætter imidlertid som det normale, at kun faste dommere træffer afgørelse i retssagerne, og efter ministeriets opfattelse er det ikke foreneligt med den uafhængighed, forfatningen tilsikrer domstolene, at retssagerne fortsat i så vid udstrækning må behandles af dommerfuldmægtige eller andre, der ikke nyder de samme grundlovmæssige rettigheder som de faste dommere.

Ministeriet har derfor taget arbejdet med en gennemgang af forholdene ved landets dommerembeder op, og som et første resultat af denne gennemgang blev der i sidste folketingssamling stillet forslag om deling af Helsingør retskreds ved oprettelse af et selvstændigt dommerembede for Hørsholm birk, og samtidig blev der foreslået oprettelse af endnu et dommerembede i Odense og i Esbjerg og nedlæggelse af et embede i Sønderjylland.

Under behandlingen af dette forslag blev der imidlertid i folketinget fra flere sider fremsat ønske om, at en samlet plan om regulering af retskredsinddelingen snarest blev forelagt folketinget, og med henblik herpå indkaldte ministeriet sidste sommer forslag til omlægning af retskredsene fra alle interesserede myndigheder. De indstillinger, der herved fremkom, har derpå dannet grundlag for udarbejdelsen af dette forslag.

Lovforslaget går ikke alene ud på en udvidelse af antallet af dommere, men der stilles også forslag om en række reguleringer af de bestående jurisdiktionsgrænser.

Årsagen hertil er, at de nuværende grænser i flere tilfælde har vist sig uhensigtsmæssige. Ved retsplejeloven af 1916 blev de hidtidige jurisdiktionsgrænser stort set opretholdt, og der er siden da